

ГОЛОВНА → КОРУПЦІЯ → АУКЦІОН, ТЕНДЕР, ДЕКЛАРАЦІЯ: СТОПКОР ПРОСТЕЖИВ, ЯК ЧЕРНІВЦІ РОКАМИ ПРАЦЮЮТЬ НА БІЗНЕС МЕРА

Аукціон, тендер, декларація: СтопКор простежив, як Чернівці роками працюють на бізнес мера

14:34, 26.08.26

Чернівці називають маленьким Віднем — за австро-угорську архітектуру, охайні фасади й репутацію одного з найбезпечніших тилових міст країни. Саме сюди під час війни прийшли нові капітали й сотні переселенців. А разом з грошима — і значиний для української провінції ризик: коли міська влада перестав розвіряти інтерес громади й інтерес наближених до неї людей. Останніми роками Чернівещу міськраду регулярно трують обшуки СБУ та ББЕ, під підозрою вже опинилася низка топчиновників. Позиції самого мера Романа Клічука це, однак, не похитнуло.

СтопКор заві докупил розслідування "Стоп Коруупції ТВ" за останній рік і простежив, як в один і той самий період по-різному, але з однаковим результатом повторюється одна схема: комунальний ресурс і бюджетні гроші тяжіють до вузького кола людей, пов'язаних із мером, а ті, хто в це коло не ходить, роками воюють за власне право в судах.

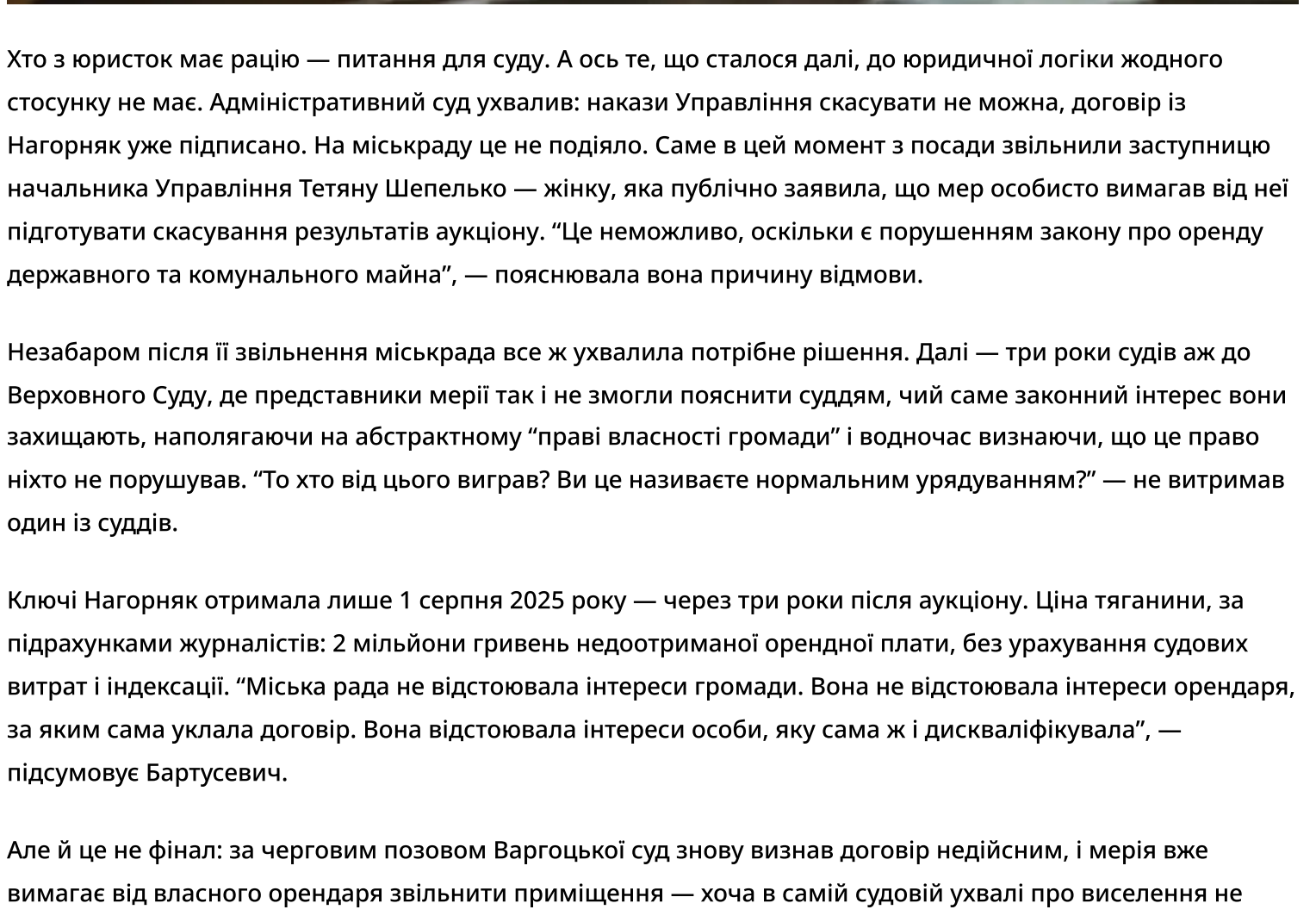
Аукціон за одну гривню, який мерія програвала три роки

У червні 2022 року Управління комунальної власності Чернівців виставило на аукціон оренду нежитлового приміщення на вулиці Степана Бандери, 5 — у самому центрі міста. Учасниця Наталія Варгоцька запропонувала ціну на одну гривню вищу за конкурентку, але не подала обов'язкових документів: ні заяви на участь, ні паперів про державну реєстрацію. Управління одностороніо дискваліфікувало її, і право оренди законно перейшло до другої учасниці — ФОП Лариси Нагорняк.

Детальніше – у розслідуванні Марії Винниченко для "Стоп Коруупції ТВ".

Тут історія мала б закінчитися. Натомість вона тільки почалася — і не для переможниці, а проти неї. Замість того щоб оформити акт приймання-передачі й віддати ключі, мерія почала судитися з власним орендарем, з яким сама щойно уклала договір.

Формальний привід дала скарга Варгоцької до Міністерства економіки, яке визначало дискваліфікацію незаконною — спираючись на загальні норми закону, тоді як практика встановлювати додаткові вимоги на місцевих аукціонах у громадах є звичною. Адвоката Варгоцької Яна Кодрян наполягав, що статус ФОП не є обов'язковою умовою участі. Адвоката ж Нагорняк, Влада Бартушевич, заперечує: громада зацікавлена в максимальній орендній платі, яку може забезпечити лише суб'єкт підприємницької діяльності — саме під це роками в Чернівцях і розроблявся типовий договір оренди.

Хто з юристок має рацію — питання для суду. А ось те, що сталося далі, до юридичної логіки жодного стосунку не має. Адміністративний суд ухвалив: накази Управління скасувати не можна, договір із Нагорняк уже підписано. На міськраду це не подіяло. Саме в цей момент з посади звільнили заступницю начальника Управління Тетяну Шепелью — жінку, яка публічно заявила, що мер особисто вимагав від неї підготувати скасування результатів аукціону. "Це неможливо, оскільки є порушенням закону про оренду державного та комунального майна", — пояснювала вона причину відмови.

Незабаром після її звільнення міськрада все ж ухвалила потрібне рішення. Далі — три роки судів аж до Верховного Суду, де представники мерії так і не змогли пояснити суддям, чий саме законний інтерес вони захищають, наполягаючи на абстрактному "праві власності громади" і водночас визнаючи, що це право ніхто не порушував. "То хто від цього виграв? Ви це називаєте нормальним урдуванням?" — не витримав один із суддів.

Ключі Нагорняк отримала лише 1 серпня 2025 року — через три роки після аукціону. Ціна тягання, за підрахунками журналістів: 2 мільйони гривень недоотриманої орендної плати, без урахування судових витрат і індексації. "Міська рада не відстоювала інтереси громади. Вона не відстоювала інтереси орендаря, за яким сама уклала договір. Вона відстоювала інтереси особи, яку сама ж і дискваліфікувала", — підсумовує Бартушевич.

Але й це не фінал: за черговим позовом Варгоцької суд знову визнав договір недійсним, і мерія вже вимагає від власного орендаря звільнити приміщення — хоча в самій судовій ухвалі про виконення не йдеться жодного слова. Зараз у господарському суді розглядають нову справу про втраті Нагорняк, які ситиули 1,5 мільйона гривень. А представник міськради Максим Філіп, коли журналісти запитали його прямо, на якій підставі мерія й далі вважає переможницею дискваліфіковану учасницю, відповівд уникнув.

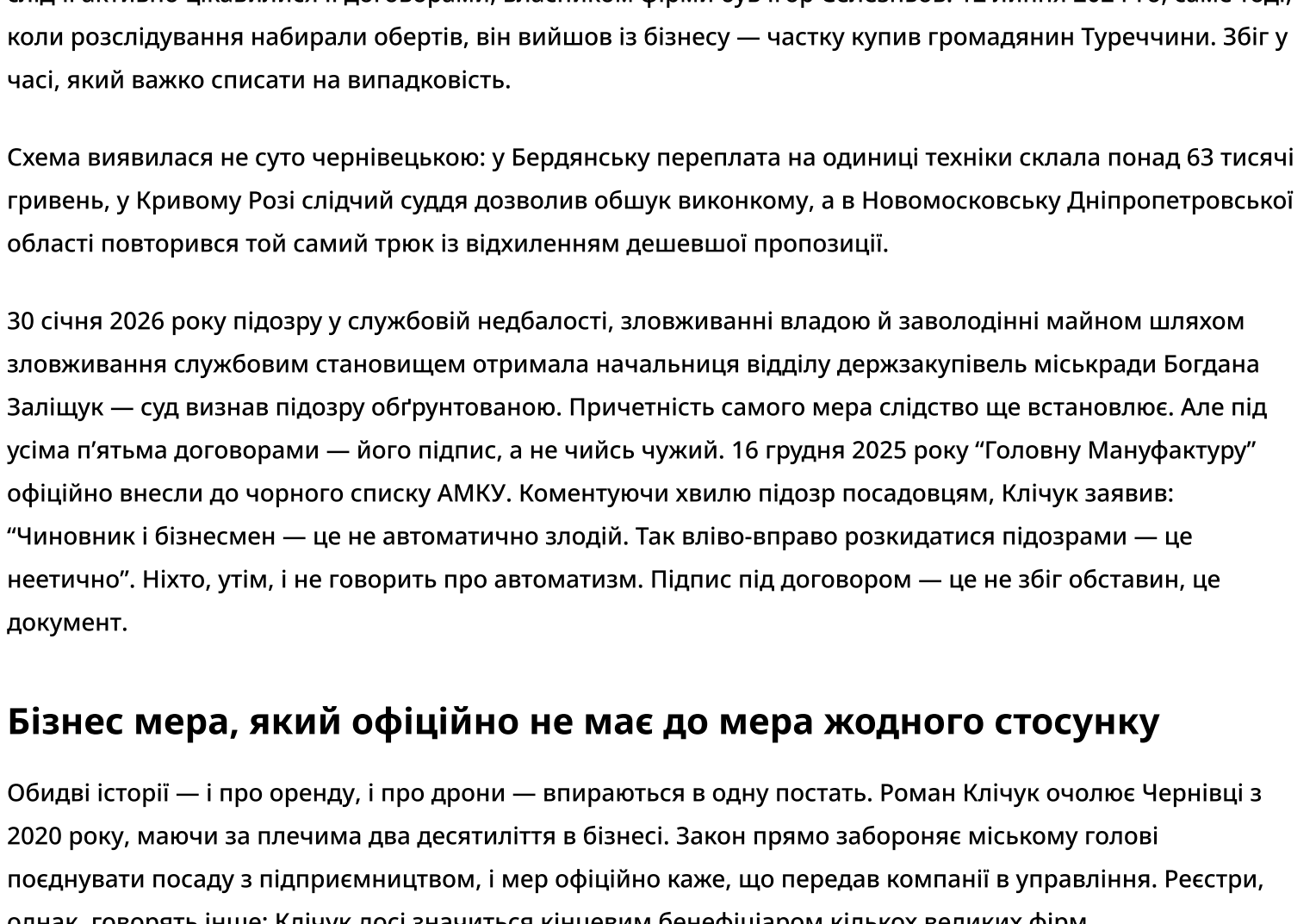
Пояснення такої впертості, можливо, лежить не в юридичній площині, а в кадровій: серед нового керівництва Управління комунальної власності — заступниця начальника Оксана Білоус, яка до держслужби очолювала юридичний відділ ТОВ "Рома", ключової компанії бізнес-групи самого мера. "Якщо людина пропрацювала на мінімумі і має якийсь досвід, і вона рухається вище й вище", — прокоментував Клічук.

Дрони за завищеною ціною: тендер, написаний під одного переможця

Поки міськрада три роки судилася за одне приміщення, той самий виконком за підписом Клічука перевіграв інші закупівлі — уже за державні гроші на оборону. З жовтня до листопада 2023-го виконком ухвалю п'ять договорів на понад вісім мільйонів гривень на квадрокоптери, і в усіх п'яти — один постачальник: ТОВ "Толовна Мануфактура", компанія зі статутним капіталом у тисячу гривень, зареєстрована для پوشиття робочого одиу.

Детальніше – у сюжеті Артема Мазура для "Стоп Коруупції ТВ".

Секрет постійних перемог — у самій тендерній документації: умови вимагали сертифікатів ISO з охопленням конкретних КВЕДів, якими на момент проведення тендерів у принципі володіли лише один учасник ринку. Той самий. Коли конкурент, ТОВ "Торговий дім "Терра Груп", усе ж подав пропозицію на 1 723 500 гривень — дешевшу на 144 тисячі, — замовник обрав дорожчу. Судова експертиза згодом порухувала точну ціну цього вибору: і 341 665,91 гривні безпідставно переерахованх бюджетних коштів. Це не журналістська оцінка — це висновок офіційної експертизи.

Компанія, яка ще у 2022 році шила халати й фартухи, за рік наростила дохід майже на 1800 відсотків — без власного виробництва дронів і без задокументованих сервісних потужностей. До липня 2024-го, поки сліди активно цікавилися її договорами, власником фірми був Ігор Селезняов. 12 липня 2024-го, саме тоді, коли розслідування набирали обертів, він вийшов із бізнесу — частку купив громадянин Туреччини. Збіг у часі, який важко списати на випадковість.

Схема виявилася не суто чернівещкою: у Бердянську переплата на одиниці техніки склала понад 63 тисячі гривень, у Кривому Розі слідчий суддя дозволив обшук виконкому, а в Новомосковську Дніпропетровської області повторився той самий трюк із відхиленням дешевшої пропозиції.

30 січня 2026 року підозру у службовій недбалості, зловживанні владою й заволодінні майном шляхом зловживання службовим становищем отримала начальниця відділу держзакупівель міськради Богдана Заліська — суд визнає підозру обгрунтованою. Причетність самого мера слідство ще встановлює. Але під устама підставою договорів — його підпис, а не чийсь чужий. 16 грудня 2025 року "Толовну Мануфактуру" офіційно внесли до чорного списку АМКУ. Коментуючи хвилю підозр посадовцям, Клічук заявив: "Чинювник і бізнесмен — це не автоматично злодій. Так вліво-вправо розкидатися підозрами — це неетично. Ніхто, упім, і не говорить про автоматизм. Підпис під договором — це не збіг обставин, це документ.

Бізнес мера, який офіційно не має до мера жодного стосунку

Обидві історії — і про оренду, і про дрони — втіряються в одну постать. Роман Клічук очолює Чернівці з 2020 року, маючи за плечима два десятиліття в бізнесі. Закон прямо забороняє міському голові подсувувати посаду з підприємництвом, і мер офіційно каже, що передав компанії в управління. Реєстри, однак, говорять інше: Клічук досі значиться кінцевим бенефіціаром кількох великих фірм.

ТОВ "РОМА" — найбільший платник податків у Чернівцях у 2024 та 2025 роках; у власності компанії — Land Rover Velar, яким, за даними журналістів, користується дружина мера, "Тайстра Груп", що формально належить синові Богдану Клічуку, теж ходить у топ платників податків міста і є дочірньою структурою "Гойра Груп", де серед бенефіціарів знову фігурує сам Роман Клічук — хоча офіційно ця компанія займається лише рестораним бізнесом і мобільним харчуванням, у її активах чомусь є ядшаз. За оцінками медіа, "Тайстра" за 2024 рік подвоїла вигоорг до 2,6 мільярда гривень — саме тоді, коли міськрада три роки не могла передати в оренду одне приміщення й фігурувала у справі про переплату за дрони.

"Чісно, я не готувався до передачі бізнесу, тому зараз я виключно з користями обговорюю, яким чином це зробити", — визнавав сам мер під час виборчої кампанії. Роки по тому питання "яким чином" публічно так і не отримало відповіді.

Загалом родина Клічуків контролює від 40 до 100% прав у трьох компаніях, задекларована вартість цих активів перевищує 77 мільйонів гривень. У декларації за 2025 рік — понад 24 мільйони гривень готівкою, будинок площею понад 500 квадратних метрів, автомобілі Jaguar і Mercedes-Benz, дорогий годинник, а раніше — яхта вартістю близько 7 мільйонів гривень. Фігурує в документах і племінниця Божена Клічук-Петренко, яка ще 2018 року придбала майна на 7 мільйонів гривень. Саме ці розбіжності спонукали журналістів звернутися до НАЗК із запитом на перевірку.

Окремо прокуратура Чернівців порушила справу про переплати за ремонт доріг на 3,5 мільйона гривень — міські дорожні тендери й раніше критикували за завищені ціни на матеріалі. А коментарів від самого мера щодо всього переліченого журналістами не з'явилися: на запити відповідали то "відпусткою", то "відраядженням", а зрештою — прямою відмовою спілкуватися.

Ринок, ресторан і тераса за прискореним графіком

Остання деталь цієї картини — доля колишнього директора Калінівського ринку Олега Гульпака, призначеного на посаду 2021 року. До цього він керував мережею магазинів "Зоряка" (ТОВ "Гастроном 148"). На місці одного з найпопулярніших магазинів мережі сьогодні працюють ресторан "ЩоЩо" та магазин "Тайстра" — обидва входять до групи компаній мера. У 2024 році міськрада надала в оренду землю перед цими закладами, а вже в березні 2026-го власники отримали дозвіл на реконструкцію — і на місці колишнього магазину відкрилася літня тераса.

Продовження: суд зобов'язав громаду заплатити за помилки мерії

Про це СтопКор розповідав у резонансному розслідуванні наприкінці липня — тепер є розв'язка фінансової частини справи. 30 липня 2026 року Господарський суд Чернівещкої області у справі №926/1135/26 частково задовольнив позов Лариси Нагорняк до Управління комунальної власності. З бюджету громади на її користь стягнуто:

- 164 161,74 грн — наслідки недійсності правочину;
- 917 632,73 грн — майнова шкода (збитки);
- 100 000 грн — моральна шкода;
- 14 181,30 грн — судовий збір.

Разом — **понад 1,19 млн грн**, які за помилки й затримки самого Управління тепер сплатить бюджет міста. Це на додачу до вже підрахованих журналістами 2 мільйонів гривень недоотриманої оренди — тобто ціна тирирної судової впертості мерії перевищила 3 мільйони гривень і продовжує зростати.

Керуючись статтями 2, 4, 12, 13, 73, 74, 86, 129, 232, 233, 236-241 Господарського процесуального кодексу України, суд

ВИРІШИВ:

1. Позов задовольнити частково.
2. Стягнути за рахунок бюджету міста Чернівці з Управління комунальної власності Чернівещкої міської ради (58002, Чернівещка область, м. Чернівці, вул. Петровна Якоба,

_____) на користь фізичної особи-підприємця Нагорняк Лариси Йосипівни (58004, Чернівещка область, м. Чернівці, _____) грошові кошти в розмірі **164 161,74 грн**, збиток (майнову шкоду) в розмірі **917 632,73 грн**, моральну шкоду в розмірі **100 000,00 грн**, а також **14 181,30 грн** витрат зі складу судового збору.

3. У задоволенні решти позовних вимог відмовити.
4. Призначити судові засідання для вирішення питання про судові витрати на 15:30 год **12 серпня 2026 року**. Судоване відбувається у приміщенні Господарського суду Чернівещкої області за адресою: м. Чернівці, вул. О. Кобилянської, _____, зал судових засідань _____. Явку представників учасників справи в судово засідання визначати не обов'язково.

5. Повернути з Державного бюджету України фізичній особі-підприємцю Нагорняк Ларисі Йосипівні (58004, Чернівещка область, м. Чернівці, _____) судовий збір в сумі **6 802,89 грн**, сплачений згідно платіжної інструкції № 70 від 18.03.2026.
6. З набранням рішенням законної сили видати наказ.

Замість висновку

Різни за природою епізоди — судовий спір за приміщення, держзакупівля дронів, майновий стан родини мера, історія колишнього ринку — тримаються на одній і тій самій логіці. Там, де рішення вигідне наближеним, воно ухвалюється швидко й без зайвих питань. Там, де швидке рішення означало б втрату вигоди для "своєих", процедура розтягується на роки судів, звільнені рішеннями посадовців і провадження у відповідь на прмі запитання журналістів. Це не про окремі невіддані рішення чиновників. Це про систему, у якій приватний інтерес мера і публічний інтерес громади вже давно переплутали місцями.

Читайте також: мер-мільйонер: як Роман Клічук поєднує владу у Чернівцях та родинний бізнес?

БІЛЬШЕ НОВИН

У суді заспівала "Рідна мати моя": окупанти засудили 70-річну жительку Токмака за донати ЗСУ
15:01, 26.08.26

Росія атакувала Херсонську ТЕЦ керованою авіабомбою
14:33, 26.08.26

Збут метамфетаміну на 6 млн грн: у Мукачеві затримали чотирьох фігурантів, троє втекли
14:10, 26.08.26

Сімейне гнізdechо на загартбаній землі? Родина ексзавгоспа Нацполіції Наумова ймовірно заселилася у скандальний комплекс NAVY в Осеціні
14:00, 26.08.26

Кличка можуть зобов'язати звільнити головного фінансиста КМДА: що закидають Репіку
13:40, 26.08.26

СБУ викрила "крота" у лавах ЗСУ: корингував російські удари по півдню України
13:30, 26.08.26

У Пакистані сталася смертельна пожежа в лікарні: загинули 14 немовлят
13:00, 26.08.26

Реактивні "Шахеда" зі швидкістю 500 км/год: W5J розповів про роль Китаю
13:00, 26.08.26

Майже 6,5 тисячі пачок без акцизу: ББЕ викрило нелегальні сигарети біля "Шегинь"
12:40, 26.08.26